

WSTĘP

1. OTOCZENIE GMINY ZGIERZ - DOKUMENTY PROGRAMOWE

Poszukując odpowiedzi na pytanie jak działać w nadchodzących latach, aby osiągnąć jak najwięcej, konkretyzujemy swoje plany w logicznie ułożony i spójny dokument - strategię, zawierający wytyczone drogi działania, z wyznaczonymi docelowymi obszarami. Opracowywana strategia koncentrować się powinna wokół działań, które mogą przyspieszyć proces rozwoju gminy, nadać mu właściwy kierunek, a w konsekwencji podnieść poziom życia społeczeństwa.

Budując Strategię Rozwoju Gminy Zgierz na lata 2006 – 2013 należało wziąć pod uwagę wszelkie dokumenty programowe wytyczające kierunki rozwoju otoczenia, jakim jest powiat, województwo oraz kraj. Niezbędne stało się, zatem dokładne ich przeanalizowanie i wytyczenie kierunków rozwoju dla gminy w taki sposób, aby dawały jak najlepszą perspektywę rozwoju, ale jednocześnie doskonale wpisywały się w cele strategiczne otaczającej ją rzeczywistości.

Narodowy Plan Rozwoju

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej ukształtowało nowy model strategicznego planowania i funkcjonowania w przestrzeni Wspólnoty. Jednym z podstawowych i niezbędnych dokumentów, aby Polska mogła właściwie wykorzystać swoje członkostwo w Unii Europejskiej i dobrze rozdyponować oferowane przez Unię środki jest Narodowy Plan Rozwoju (NPR).

Uwzględniając czasookres opracowanej Strategii Rozwoju Gminy Zgierz, należało uwzględnić założenia Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004–2006, ale przede wszystkim założenia Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007–2013, który ma sprzyjać realizowaniu interesów różnych grup ludności, ukierunkowywać i stabilizować działanie instytucji publicznych oraz społecznych, zapobiegać napięciom i rozczarowaniu państwem. W ten sposób stanie się ona narzędziem programowania i koordynowania działań podmiotów publicznych, prywatnych i społecznych.

Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007-2013, wykreślając oś rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, jest zarazem odzwierciedleniem strategicznego podejścia do integracji Polski ze Wspólnotą Europejską. Plan określa pozycję, jaką Polska ma uzyskać w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz cele polityki gospodarczej.

Rada Ministrów, zatwierdzając wstępny projekt Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013, jednoznacznie dała wyraz intencjom daleko posuniętej regionalizacji prac przy realizacji Planu, w szczególności poprzez jasno sformułowaną wolę pełnej decentralizacji programowania rozwoju regionów i realizacji 16 Regionalnych Programów Operacyjnych, co znalazło odzwierciedlenie już w Założeniach do Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013.

Misją Narodowego Planu Rozwoju jest **podniesienie jakości życia obywateli w Polsce**, natomiast trzy strategiczne cele to:

1. Utrzymanie gospodarki na ścieżce wysokiego wzrostu gospodarczego.
2. Wzmocnienie konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw oraz wzrost zatrudnienia.
3. Podniesienie poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej¹

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego

Uwarunkowania dla rozwoju gminy Zgierz wynikają również ze Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego. Najbliższe kilkanaście lat to ważny okres dla województwa łódzkiego. Podniesienie konkurencyjności regionu, poprawa warunków życia ludności oraz zapewnienie wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej wymaga prowadzenia planowych, systematycznych i skoordynowanych działań w skali całego województwa. Podstawą dla nich powinna być jasno określona polityka władz połączona z konsekwentnym dążeniem do wytyczania długookresowych i realistycznie określonych celów rozwojowych, które zapewnią sprawność działania i zdolność do szybkiego reagowania na zmienne sytuacje oraz nowe zjawiska społeczno - gospodarcze zachodzące w kraju i na świecie. Priorytetowymi działaniami winny stać się przedsięwzięcia zmierzające do podniesienia konkurencyjności regionu na arenie międzynarodowej oraz likwidacja barier i dysproporcji rozwojowych.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007–2020 opiera się na zdefiniowaniu trzech sfer strategicznych: społecznej, ekonomicznej i funkcjonalno-przestrzennej. Wynikają one z diagnozy i bilansu strategicznego regionu- zestawienie szans i zagrożeń rozwojowych oraz identyfikacja silnych i słabych stron. Ich analiza pozwoliła na określenie nowej wizji i misji rozwoju regionu oraz ustalenia obszarów priorytetowych i celów szczegółowych, które zostały przełożone na główne działania o charakterze operacyjnym. Ważnym elementem aktualizacji było wskazanie sposobów monitorowania i ewaluacji strategii rozwoju w okresie jej realizacji.

Realizacja pożądaných przemian określonych w misji przy aktualnym stanie i tendencjach rozwojowych regionu, będzie wymagała skoncentrowania wysiłków na wielu obszarach. Najważniejsze z nich zidentyfikowano w trzech, strategicznych dla województwa sferach:

SFERA SPOŁECZNA:

Cel główny: Wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego województwa.

SFERA EKONOMICZNA:

Cel główny: Poprawa pozycji konkurencyjnej gospodarki województwa.

SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA:

Cel główny: Stworzenie rzeczywistego regionu społeczno–ekonomicznego posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą².

¹ Projekt Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007 - 2013

² Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2020

Dokumenty strategiczne Powiatu Zgierskiego

Podstawowym dokumentem strategicznym dla Powiatu Zgierskiego jest Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2005 – 2006. Podstawowym celem sporządzenia Planu Rozwoju było stworzenie możliwości decyzyjnych w sprawach podejmowania przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie rzeczowym oraz finansowym, w dłuższej perspektywie czasowej. Decyzje te pozwolą na wcześniejsze podjęcie prac przygotowawczych dla planowanych procesów inwestycyjnych (przygotowanie dokumentacji projektowej, itp.) Umożliwią także efektywniejsze pozyskiwanie źródeł finansowania dla planowanych zadań, z odpowiednim wyprzedzeniem. Dokument ma charakter poznawczy oraz służy możliwie szerokiemu i kompleksowemu rozpoznaniu obecnego stanu rozwoju, wyodrębnieniu uwarunkowań sprzyjających rozwojowi³.

2. DOKUMENTY PROGRAMOWE GMINY ZGIERZ

W codziennym funkcjonowaniu gminy Zgierz znaczącą rolę odgrywają dokumenty programowe, które w sposób systemowy dają rzeczywiste wskazówki do podejmowania decyzji. Większość z nich przyjmowana była przez Radę Gminy Zgierz z realizacją powierzaną Wójtowi Gminy. Dokumenty te stanowiły też tło wiążące dla procesu opracowywania Strategii Gminy Zgierz na lata 2006 – 2013. Są to następujące dokumenty:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zgierz.
2. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego.
3. Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004 – 2007.
4. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Zgierz na lata 2004 – 2006.
5. Gminny Program Ochrony Środowiska.
6. Gminny Plan Gospodarki Odpadami.
7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005 – 2009.
8. Program współpracy Gminy Zgierz z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego – uchwała podejmowana w każdym roku.
9. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych w gminie Zgierz będących w zarządzie Gminnego Zakładu Komunalnego.
10. Program – koncepcja gospodarki ściekowej dla gminy Zgierz.
11. Plan rozwoju wsi Dzierżazna.
12. Plan rozwoju wsi Rosanów.

³ Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2005 – 2006 dla Powiatu Zgierskiego

3. PROCES I METODA TWORZENIA STRATEGII

Decyzję o opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy Zgierz na lata 2006 – 2013 podjęła Rada Gminy Zgierz uchwałą Nr XXXIV/310/05 z dnia 25 sierpnia 2005 roku, delegując Radnych do udziału w pracach i zobowiązując Wójta Gminy Zgierz do podjęcia działań w tym kierunku. Zarządzeniem Nr IV/81/2005 z dnia 9 września 2005 roku Wójt Gminy powołał zespół do opracowania przedmiotowego dokumentu. Przyjmując samodzielną metodę przygotowania strategii, która bazuje na wiedzy i doświadczeniu samorządu i mieszkańców gminy, do prac zaproszone zostały także osoby reprezentujące lokalną społeczność, gdyż opracowanie długoterminowej strategii wymagało ścisłej współpracy mieszkańców, instytucji, organizacji pozarządowych oraz szerokich konsultacji społecznych.

Zgodnie z zarządzeniem pracami zespołu kierowała oraz koordynowała działania Zastępca Wójta Gminy Zgierz Anna Tomczak.

W trwających pięć miesięcy pracach, uczestniczyli:

1.	Ryszard Barylski	Przewodniczący Rady Gminy Zgierz
2.	Jan Błaszczyk	Zastępca Przewodniczącego Rady Gminy Zgierz
3.	Jan Gosa	Radny Rady Gminy Zgierz
4.	Wojciech Słowiński	Radny Rady Gminy Zgierz
5.	Stanisław Stańczyk	Radny Rady Gminy Zgierz
6.	Tomasz Stańczykowski	Radny Rady Gminy Zgierz
7.	Bożena Stasiak	Radna Rady Gminy Zgierz
8.	Justyna Włodarczyk	Radna Rady Gminy Zgierz
9.	Krzysztof Zatorski	Radny Rady Gminy Zgierz
10.	Marak Telenda	Radny Rady Gminy Zgierz
11.	Alicja Karnicka	Sekretarz Gminy Zgierz
12.	Ewa Kubiak	Skarbnik Gminy Zgierz
13.	Barbara Polasińska	Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury
14.	Małgorzata Ciechanowska	Kierownik Działu w Gminnym Zakładzie Komunalnym
15.	Małgorzata Bibel	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
16.	Ewa Lewińska	Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej Urzędu Gminy Zgierz

17.	Anna Łopalewska	Kierownik Referatu Geodezji, Gospodarki Przestrzennej i Gruntami Urzędu Gminy Zgierz
18.	Cezary Piotrowski	Kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Gminy Zgierz
19.	Andrzej Gibki	Kierownik Referatu Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Działalności Gospodarczej Urzędu Gminy Zgierz
20.	Agnieszka Chmielewska	Kierownik Referatu Organizacyjno-Administracyjnego Urzędu Gminy Zgierz
21.	Agnieszka Ciesielska	Referat Środowiska, Rolnictwa i Działalności Gospodarczej Urzędu Gminy Zgierz
22.	Aneta Kosiorek	Zespół ds. Promocji Gminy Urzędu Gminy Zgierz
23.	Bogusława Szczecińska	Zespół ds. Rozwoju Gminy oraz Funduszy Strukturalnych Urzędu Gminy Zgierz
24.	Teresa Socalska	Dyrektor Zespołu Szkolno Gimnazjalnego w Grotnikach
25.	Irena Konsowicz	Dyrektor Zespołu Szkolno Gimnazjalnego w Szczawinie
26.	Anna Kulik	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Dąbrówce Wielkiej
27.	Blanka Hauke	Dyrektor Szkoły Podstawowej w Białej
28.	Andrzej Kokociński	Rada Sołecka Jedlicza B
29.	Piotr Patora	Towarzystwo Przyjaciół Rosanowa i Okolic
30.	Wiesław Olender	Towarzystwo Przyjaciół Rosanowa i Okolic
31.	Krzysztof Kubiak	Towarzystwo Przyjaciół Rosanowa i Okolic
32.	Tadeusz Gorący	Towarzystwo Przyjaciół Rosanowa i Okolic
33.	Ewa Różycka	Towarzystwo Przyjaciół Rosanowa i Okolic
34.	Włodzimierz Obrzydowski	Stowarzyszenie Proekologiczne PINIA
35.	Anna Ostrowska	Stowarzyszenie Proekologiczne PINIA
36.	Włodzimierz Ostrowski	Stowarzyszenie Proekologiczne PINIA
37.	Lechosław Wojcieszek	Stowarzyszenie Proekologiczne PINIA
38.	Halina Szymańska	Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich
39.	Marian Dobrysiak	Sołectwo Łagiewniki Nowe
40.	Marek Dobiński	rolnik z Gminy Zgierz

41.	Marek Zajączkowski	Przedsiębiorca PPHU Corado
42.	Zbigniew Hauke	Stowarzyszenie Agroturystyczne Ziemi Zgierskiej
43.	Ojciec Tomasz Ewertowski	Proboszcz Parafii pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Grotnikach
44.	Bernard Palmowski	Sołtys Sołectwa Ciosny
45.	Marek Kominiak	Rada Sołecka Grotnik

Prace nad strategią rozpoczęły się od spotkania całego zespołu w dniu 14 września 2005 roku, na którym omówiona została procedura poszczególnych etapów prac nad strategią, zatwierdzono harmonogram prac oraz podzielono zespół na grupy tematyczne.

Procedura i etapy prac nad Strategią Rozwoju Gminy Zgierz na lata 2006 – 2013

Procedura:

1. Strategia rozwoju gminy to przedstawiona w formie dokumentu koncepcja działań prowadzących do długotrwałego i zrównoważonego rozwoju gminy Zgierz. Jest podstawowym narzędziem długofalowego programowania.
2. Projekt dokumentu przygotowuje specjalnie dla tego celu powołany zespół składający się z przedstawicieli Rady Gminy Zgierz, środowiska społeczno-gospodarczego oraz pracowników Urzędu Gminy Zgierz i jednostek organizacyjnych gminy.
3. Rada Gminy Zgierz, po dokładnym przeanalizowaniu przedstawionego projektu strategii, podejmie uchwałę o jej przyjęciu, jednocześnie kierując ją do wdrażania przez podmioty odpowiedzialne za rozwój gminy.
4. Strategia określi wizję i misję rozwoju gminy, strategiczne obszary, kierunki działań i główne zadania dla danego obszaru oraz wskaźniki monitorowania.

Etapy prac:

1. Zgromadzenie aktualnych informacji o gminie i sformułowanie raportu o jej stanie.
2. Zdefiniowanie wizji rozwoju gminy.
3. Identyfikacja kluczowych, z punktu widzenia dalszego rozwoju gminy problemów.
4. Ustalenie strategicznych kierunków rozwoju gminy – obszarów strategicznych.
5. Opracowanie kierunków działań strategicznych, głównych zadań dla danego obszaru strategicznego oraz wskaźników monitorowania.
6. Przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Zgierz na lata 2006 – 2013 do przedłożenia przez Wójta Gminy Zgierz, Przewodniczącemu Rady Gminy Zgierz.

Harmonogramu prac związanych z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Zgierz na lata 2006 – 2013

L.p	Etapu pracy	Miesiące					Wykonawcy
		IX 2005	X 2005	XI 2005	XII 2005	I 2006	
1.	Przygotowanie materiałów źródłowych dla zdiagnozowania stanu gminy	15-30					pracownicy UGZ i jednostek organizacyjnych gminy
2.	Opracowanie raportu o stanie gminy Zgierz (analiza SWOT)		1-14				pracownik Zespołu ds. Rozwoju Gminy oraz Funduszy Strukturalnych
3.	Identyfikacja kluczowych problemów gminy		15-30				poszczególne grupy tematyczne zespołu
4.	Ustalenie strategicznych kierunków rozwoju – obszarów strategicznych oraz kierunków działań			3-14			wnioskują poszczególne grupy tematyczne a ostateczne zdefiniowanie następuje na spotkaniu całego zespołu
5.	Opracowanie, wytyczenie głównych zadań obszarów strategicznych oraz wskaźników monitorowania			17 -	16		zespół do opracowania strategii
6.	Przygotowanie projektu strategii – skompletowanie poszczególnych opracowań				17 -	30	pracownik Zespołu ds. Rozwoju Gminy oraz Funduszy Strukturalnych
7.	Przyjęcie wersji ostatecznej strategii i przekazanie jej do Wójta Gminy Zgierz					15-30	zespół do opracowania strategii

Podział zespołu na grupy tematyczne oraz zakres ich pracy

1. Środowisko naturalne i kulturowe:

- Klimat
- Gleby
- Bogactwa naturalne
- Zasoby wodne
- Ochrona przyrody i krajobrazu
- Środowisko kulturowe i ważniejsze zabytki

2. Gospodarka:

- Stan zainwestowania i struktura użytkowania terenu
- Rynek pracy
- Gospodarka gminna
- Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo
- Rolnictwo i leśnictwo
- Handel i usługi
- Turystyka
- Atrakcyjność inwestycyjna gminy
- Środowisko otoczenia biznesu

3. Infrastruktura społeczna:

- Potencjał demograficzny
- Warunki zamieszkania
- Oświata oraz wychowanie
- Ochrona zdrowia
- Kultura
- Sport
- Pomoc społeczna
- Bezpieczeństwo publiczne
- Organizacje pozarządowe

4. Komunikacja i infrastruktura techniczna:

- Komunikacja drogowa
- Komunikacja kolejowa
- Zaopatrzenie w wodę
- Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków
- Ciepłownictwo
- Gazownictwo
- Telekomunikacja
- Gospodarka odpadami

Ostateczną wersję Strategii Rozwoju Gminy Zgierz na lata 2006-2013, zespół przyjął na swoim posiedzeniu w dniu 11 stycznia 2006 roku. Dokument przekazany został do Wójta Gminy Zgierz a następnie skierowany do Rady Gminy Zgierz. Na sesji w dniu 19 stycznia 2006 roku Rada Gminy Zgierz, uchwałą Nr XLI/349/06 przyjęła do realizacji Strategię Gminy Zgierz na lata 2006-2013.